

Déli Hírlap

CSÜTÖRTÖK, 1931. APRILIS 16.

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 85. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICHENDRÉD^R

Kombináció

és találgatás minden, ami az új kormány megalakulása körül a nyilvánosságot foglalkoztatja. Biztosat senki nem tud, maga Titulescu sem, mert hiszen a viszonyok alakulása nem tőle egyedül, hanem a pártok magatartásától is függ. Egyelőre a pártok maguk sem látják a kibontakozás útját. Csak egy tény van: mindegyik párt a koncentrált hatalomból minél nagyobb részt szeretne biztosítani a maga részére. Ezuttal is csak a hatalom birtoklása látszik fontosnak lenni, mert bármilyen csodálatos, de úgy van, hogy az ország válságának megoldására eddig egyetlen párt részéről sem hallottunk programot. Valahogy úgy fest az egész, mintha a ház tetőzetét akarják megépíteni, de az azt tartani hivatott falakkal senki sem törődik. Mi a politizálásról meg nem fertőzött naiv agyunkkal úgy képzeljük az ország erőinek egyesítését, hogy az, aki erre a feladatra vállalkozik, programot ad és ezen program megvalósítása érdekében csatlakozásra szólítja fel az összes államalkotó elemeket. Ez nem történt meg és így nincs is szó bármilyen program körüli csoportosulásról, hanem az eddig egy párt birtokában volt kormányhatalomnak több párt közötti megosztásáról. Nem vala mennyi, hanem csak több és kizárólag román párt közötti megosztásról. A munkásság, mely az ország lakosságának egyik tekintélyes részét alkotja, egyáltalán nem szerepel az eddigi kombinációkban, de nem szerepelnek a nemzeti kisebbségek sem. A koncentrációval állítólag teremtő munkát akarnak végezni és hangsúlyozták, hogy ebből a munkából mindenkinek ki kell vennie a reális részt. Az ország harminc százaléknyi kisebbségét kikapcsolják, ami azt jelenti, hogy ezek munkásságára nem reflektálnak. Ezzel megdől a hangoztatott elv és összeomlik a koncentrációnak hazugságokból felépített kártyavára. Nincs koncentráció és nem lesz, míg bennünket is bele nem vonnak. Nem úgy, amint tervezik, hogy előre felosztják az egyes pártok között a mandátumokat, mert ez a hazugságoknak újabb szemfényvesztéssel való tetézése lenne. Mi a mai időket nem tartjuk alkalmasnak országgyűlési választások rendezésére, am ha az alkotmányos tényezők így látják jónak, természetesen részt veszünk bennük. De csak becsületes küzdelemben. Ahol nem osztják fel előre a mandátumokat, hanem tiszta, erőszak-tól mentes szavazással a nép akaratát nyilvánul meg. Ez döntse el és ne Titulescu, se Maniu, se Averescu, vagy Duca, vagy bárki más, hogy az összes kisebbségeknek a szociáldemokraták-

Lemondott a spanyol király

aki tegnap délután drámai jelenetek között a kormány tagjainak jelenlétében aláírta a lemondási okmányt

A monarchiából köztársaság lesz

Spanyolországban vasárnap zajlottak le a községi választások, amelyek nagy meglepetést hoztak. A monarchista párt ugyanis mindenütt kisebbségben maradt, amivel szemben a köztársasági párt óriási többséget aratott. A republikánusok követelik, hogy a király, a választások eredményéből vonja le a konzekvenciát és mondjon le. Ezzel szemben Alfonso király a Daily Mail tudósítója előtt kijelentette, hogy nem mond le, mert a községi választások nem gyakorolhatnak befolyást az államformára. Végleges döntést majd csak egy új alkotmányozó gyűlés fog hozni. Madrid utcáin állandóan óriási néptömeg kavarog és élteti a köztársaságot. A rendőrök állítólag parancsot kaptak, hogy a néppel szemben ne használják fegyverüket. A király és családja hír szerint Angliába utazik. A királyi palota előtt állandóan nagy tüntetések folynak és lármázva követelik a király lemondását. Vigoban tegnap reggel republikánusok és monarchisták között összeütközés támadt,

amelynek két halottja volt. Romanon ez gróf, a monarchisták vezére, kijelentette, hogy a republikánusok győzelme csak látszólagos, a nép azért még mindig a király pártján van és csak azért szavazott most a republikánusokra, mert a diktatúrák miatt felgyült benne az elégedetlenség és ennek így, akart kifejezést adni.

Barcelonában, Katalónia fővárosában, kikiáltották a köztársaságot, amelynek elnöke Marcia ezredes lett. Ugyancsak kikiáltották a köztársaságot San-Sebastianoban, Saragossában, Leoban, Cordovában, Vigoban és más városokban is. Madridi kormánykörökben ezek a hírek kellemetlenül hatottak. Azon a miniszterelnök állítólag azt tanácsolta a királynak, hogy járuljon hozzá az alkotmányozó gyűlés összehívásához. A monarchista párt bizik abban, hogy azokban a kerületekben, ahol a községi választás még nem fejeződött be, sikerülni fog mandátumokat nyerni és biztosíthatja magának a többséget.

ügyi Alburnoz ügyvéd szocialista demokrata, közoktatásügyi Domingó tanító, közlekedésügyi Barrios, hadügyminiszter Azana ügyvéd, köztársasági, gazdasági Bofill.

Madrid utcáin óriási tömegek hullámanak, a rendőrség passzív magatartást tanúsít, de komolyabb rendezésre, vagy összetűzésre nem került a sor. A monarchisták táborában a király lemondása nagy meglepetést keltett. Alfonso király valószínűleg családjával együtt végleg Angliába költözik. Sok évszázados uralom után bukott meg tegnap a spanyol monarchia. A lemondás hírére az ország egész területén, az egyes kerületekben, nagy lelkesedéssel csatlakoztak a köztársasághoz.

Ejfelután érkezett legújabb jelentések a következőket közlik:

Az esti órákban már az ország legtávolabbi részeiben is ismertté vált a csendes forradalom győzelme. A nagy spanyol városokban a királyság megdöntésének híre kimondhatatlan örömet és lelkesedést váltott ki. A tömeg azokat a katonatiszteket és egyetemi hallgatókat, akiket diktatúraellenes bűncselekményekért tartóztattak le, börtönükből kiszabadította. A monarchisták a különböző spanyol tartományokban beletörődéssel fogadták a köztársaság megalakulásának híreit.

Az első spanyol köztársasági Kormány ma kiáltványt intéz az ország lakosságához.

Tegnap délután a tömeg megtámadta az angol követséget, ahová a király menekült. A rendőrség avatkozott bele. Sok súlyos sebesült. A királyi család 8.30 perckor elhagyta az országot, Lisszabonban angol hadihajóra száll.

Alfonz király elmenekült az országból

A községi választások eredménye tegnap rohamosan érlelte az eseményeket. Délután már több helyen egymásután kikiáltották a köztársaságot, a monarchisták döntő vereséget szenvedtek és most már a történelmi események nyomán követték egymást. Öt órakor délután egybeültek a kormány tagjai a királyi palotában és ekkor bekövetkezett a historiai momentum, amikor is XIII. Alfonso király a maga és az uralkodó család minden tagja nevében lemondott trónról. Drámai pillanatok voltak ezek és a király a lemondás

után nyomban a kormány tagjai jelenlétében alá írta a lemondási okmányt. Ezt követően Aznar miniszterelnök átadta az államhatalmat Zamorranak és az eddigi államforma megváltoztatásával Spanyolország köztársaság lett.

Az új köztársasági kormány hír szerint következőképpen alakul meg: elnök Zamorra, külügyminiszter Leroux ügyvéd, radikális köztársasági, igazságügyminiszter Don Los-Ríos professzor, belügyminiszter Maura ügyvéd, demokrata köztársasági, munkaügyi Cahallero szocialista demokrata, pénzügyminiszter Prieto szocialista demokrata, közmun-

kal együtt vajon csak harminc mandátum jár-e, mint ők mondják, vagy több. Mandátumokért, miniszteri tárcákért, állásokért, a kőcérnt folyik a harc, nem pedig az ország megmenetése érdekében. Ehhez a kisdéd játékhoz a magyarság nem dobjhatja oda

magát eszközül. Ha azt akarják, csinálják egyedül, de viseljük a felelősséget is egyedül a világ és történelem ítélőszéke előtt úgy ezért a koncentrációs politikai esalafintásáért, mint pedig annak következményeiért. A magyarság

megtagadja a közösséget azzal, amit most honmentés ürügye alatt művelnek. Felelősséget is csak azért vállal, amit az ő tudásával és hozzájárulásával tesznek. Egyelőre nem lehet véleménye sem, mert nem hallott programot. Csak hatalmas nagy undora van.

A szekszuális gyilkosok királya

volt a düsseldorfi rém, akinek megszámlálhatatlan véres gonosztettében most folyik a világ legszenzációsabb főtárgyalása

Megfontolt hangon vall a gyilkos

Hétfő reggel óta az egész világ érdeklődése Düsseldorf felé fordul. A düsseldorfi törvényszék ekkor kezdte tárgyalni Kürten Péternek, a düsseldorfi rém név alatt ismeretes sokszoros gyilkosnak és gosztevőnek perét. Kilencvennégy bűnnel — kilenc gyilkossággal, hét gyilkossági kísérlettel és hetvennyolc különböző törvénybeütköző cselekménnyel — terhelt áll Kürten Péter a bíróság előtt. Valamennyi bűncselekményének szekszuális háttere van. Az első gyilkosságot Köln-Mühlheimben követte el 1913-ban, amikor a kilenc esztendősen Klein Krisztinát megölte.

A gyermek meggyilkolásával annak nagybátyját, Klein Ottót gyanúsították, akit letartóztattak, másfél évig tartották vizsgálati fogságban és akit az esküdtszék csak ügyvédjének ügyessége folytán mentett föl.

Az emberek azonban továbbra is meg voltak győződve bűnösségéről és nem érintkeztek vele. Klein Ottó a háboruban elesett és haldokolva is ártatlanságát hangoztatta. Kürten Péter letartóztatása után maga vallotta be ezt a régi bűnügyet és bevallotta a következő gyilkosságokat is: Ohliger Róza, Scher Rudolf, Hahn Mária, Lenzen Lujza, Hauber Gertrud, Reuter Ida, Dörrier Erzsébet és Albermann Gertrud. Ezt a nyolc gyilkosságot, valamint a hét gyilkossági kísérletet mind 1929-ben követte el.

A tárgyalás iránt világszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Nemesak rengeteg újságíró, hanem igen sok külföldi jogász és orvos is gyült össze a tárgyalásra, amelyet a törvényszék termének szük volta miatt a katonai tárgyalóteremben tartanak. A tárgyalásra kétszáz tanut idéztek meg.

Kürten Péter új sötétkék ruhában, frizurával, beretváltan állott a bíróság elé. Foglalkozásra nézve kömives, de igen választékosan, intelligensen beszél.

Nem látszik rajta zavar, elfogódottság. Negyvenhét esztendősen, de sokkal fiatalabbnak látszik. A háromszázötven gépelt oldalra terjedő vádiratot szemrebbenés nélkül hallgatja. Azután elkezdte vallomását. Élete folyását sorolja el. Apja íszákos volt, aki az egész családot terrorizálta. Kürten Péternek örömtelen ifjúsága volt. A lopás rávitte az első bűnre. Valóságos regényt mond el. 1913-ban behatolt a Kleines családhoz, hogy lopjon. Szembetalálta magát a kilenc éves Klein Krisztinával. És akkor megfélekedett a lopási szándékról.

Ellenállhatatlan kényszer hatása alatt megölte a gyermeket és ez neki kimondhatatlan gyönyört okozott. Általában valamennyi gyilkosság elkövetése közben érezte ezt.

És sorra elmondja ezután, hogyan követte el a többi gyilkosságot és gyilkossági kísérletet.

Kürten Péter bűnperét a második napon zárt tárgyaláson folytatták. A tárgyaláson az újságírók közül tizenhét német birodalmi és négy külföldi maradhatott a teremben. Sorsolás után állapították meg, hogy mely újságírók maradhatnak a teremben. Ezenkívül nyolcvan szakértő, pszichiáter, jogász, orvos és tudós képezte a hallgatóságot. Kürten Péter megfontolt hangon mondotta vallomását és bizonyítani igyekezett, hogy gyilkolási betegsége öröklött tulajdonság. Atyja részeges volt, akinek szadisztikus hajlamai voltak és gyermekei előtt nem egyszer szeméremszéttől bánt az anyjával. Elmondotta, hogy tulajdonképpen nem 1913-ban gyilkolt először, amikor a kis Klein Krisztinát megölte.

Kilenc esztendősen két fiút belelökött a Rajnába és ki-

Énekelve temette el áldozatát

— Higyjék el, bíró urak, — mondotta, — hogy minden úgy történt, amint elbeszéltem. Mai napig sem tudom, miért gyilkoltam. Kellott.

Sohasem határoztam el a gyilkosságot előre, mindig hirtelen jött rám az ölési vágy, amikor ellenállhatatlan élvezési inger fogott el.

Vallomásában Kürten sohasem keveredik ellentmondásba. Hangsúlyozta, hogy mindig nagyszerű hangulat fogta el az egyes gyilkosságok után. Áldozatait mindig olyan helyre vonszolta a gyilkosság után, ahol leöntötte azokat petróleummal, meggyújtotta és gyönyörködött égésükben. Ruháján azért nem találtak vérfoltokat, mert azokat mindig vegyszerekkel gondosan kivette, a gyilkos szerszámokról pedig lenyalta a vért. Hahn Erzsébetet nem akarta meggyilkolni, hanem csak kizozni, azonban maga sem vette észre, hogy közben megölte. A gyilkosság után olyan jó kedve lett, hogy énekelni kezdett

Tőrrel indult el kalandot keresni

Kedden délután Kürten folytatta vallomását. Elmondotta, hogy 1929. augusztus 21-én éjjel két nőt és egy legényt támadott meg. Tőrrel fegyverkezett föl és úgy indult utjára. Először Goldmann Annával találkozott, akit megsebesített, de a lány sikoltva menekült. Kévéssel utána egy Mandelné nevű asszonnal találkozott, akit szintén megszurtt. Tovább ment és a városban kívül az árok szélén egy fiatalembert látott aludni. Ellenállhatatlan vágytól unszolva odament és összeszurkálta.

mondhatatlanul jó érzés vett rajta erőt, amikor látta azok fuldoklását.

Tizenöt esztendősen korábban volt első szerelmeskedése, de már akkor is önkéntelenül fojtogatta a leány nyakát. Mikor aztán különböző lopásokért börtönbe került, valahányszor fegyvelemsértésért megbüntették, mindig kéjjel gondolt arra, hogy milyen élvezet volna, ha felmetszhetné büntetőjének torkát. Amikor Klein Krisztinát megölte, meglegedve távozott a gyilkosság színhelyéről. Az utóan észrevette, hogy az ujsa véres és erre a vért lenyalta, ami nagyon jól esett neki. Azután sorra elmondotta a többi gyilkosságot is, amikor mindig hasonló érzés fogta el. Meglepő, hogy minden gyilkosságára milyen pontosan emlékezik vissza.

és énekelve temette el áldozatát, akinek sírját többször meglátogatta. Arra a kérdésre, hogy a felesége nem gyanakodott-e reá, így válaszolt:

— A feleségem derék, jóra való asszony. Ha látta, hogy véres ruhámat tisztítom, elhitte, hogy orrvérzésem volt. Sohasem jutott volna eszébe, hogy gyanakodjék reám.

A jogászok és orvosok a tárgyalási szünetben arról vitakoztak, hogy Kürten halálbüntetést kap, vagy pedig sikerülni fog neki az ügyet életfogytiglani fegyházzal megszűnti.

A szakértők véleménye szerint ilyen halmazásos szekszuális gonosztevő még sohasem állott bíróság előtt. Az egyik szakértő szerint Kürten a szekszuális gonosztevők királya.

Dánia főállamügyésze is megjelent a tárgyaláson a hallgatóság sorában és kijelentette, hogy hallva a vádiratot még a legegzedtebb ügyész szava is elakad és megborrad.

Öt nap múlva egy éjszakán két gyilkosságot követett el, másnap pedig egy másik leányon kilenc szurást ejtett.

1929. szeptember 30-án használt először kalapácsot, amikor Reiter Ida cselédlányt támadta meg. Október 11-én meggyilkolt egy Dörrier nevű utcai lányt, akit azért támadott meg, mert nem akart vele menni. Utolsó áldozata a tíz esztendősen Albermann Gertrud volt. Tagadja, hogy a leánykán annak megölése előtt erőszakot követett volna el.

Kürten vallomása után a tör-

vényszék áttért a tanukihallgatásra. Első tanu Er Mária hollandi nő volt. Elmondotta, hogy 1929-ben egy este megismerkedett egy férfival, aki a Rajna partjára hívta.

Mint hogy nem akart vele menni, a férfi megrohanta és fojtogatta. Járókelők jöttek azonban, mire támadója elmenekült. Kijelenti, hogy Kürtenben nem ismeri föl támadóját. A tárgyalást aztán mára halasztották.

Lugoson is

gyanítanak feketeszusz-üzelmeket

Varod in vezérfelügyelő és Anastasiu felügyelő a feketeszusz nyomozása ügyében működésük színhelyét Lugosra tették át. A két felügyelő tegnap váratlanul megjelent Lugoson és számos szeszkereskedést keresett fel, ahol több hektoliter szeszt zár alá vettek. Mintákat tartottak maguknál annak a megállapítására, vajjon ezek az italok nem tartalmazzak-e feketeszusz. A két felügyelő ottani működésével kapcsolatosan olyan hírek terjedtek el, hogy Lugoson negyven hektoliter feketeszusz foglaltak le. Varod in ezredes kijelentette, hogy ezideig határozott formában megállapítást nem nyert, hogy feketeszuszt tartalmaznak-e a Lugoson lefoglalt italok, mert ez az analízistől függ. Az kétségtelen, hogy Lugoson is feketeszusz-üzelmeket gyanyítanak. Jonascu vizsgálóbírónak husvétii szabadságáról való visszatéréseivel a temesvári feketeszusz-üzelmekben a vizsgálat újból megindul.

A zsombolyai szegényházat átadták rendeltetésének

Zsombolyán nagy népszerűségnek örvendett annak idején Bayer L. József iparos és felesége, született Jungen Georgina. Különösen jó szívének miatt becsülték őket igen nagyra. Mikor aztán meghaltak, egy házat és megfelelő készpénzt hagytak hátra a községnek azzal a rendeltetéssel, hogy a házat szegényházzá alakítsák át, a pénzből pedig annak fentartásáról gondoskodjanak. A háború végén és az impériumváltozások azonban az emberbaráti tervet nem lehetővé tették megvalósítani, a házat pedig elfoglalta a maga céljaira a csendőrség. Zsombolya polgársága számos kísérletet tett, hogy a ház birtokába jusson, de minden fáradozása hiábavalónak bizonyult. A polgárság a múlt ősszel Boleantu Valér dr. vármegyei prefektushoz fordult. A prefektus személyesen ment ki Zsombolyára, megtekintette a házat és intézkedett, hogy a szegényházi alapról megcsinálják a szükséges tatarozásokat és átalakításokat. Az új községi tanács mindjárt neki is látott a munkának, amelyhez a zsombolyai ipartestület is hozzájárult jelentékeny összeggel. Az ipartestület ezzel akarta háláját kifejezni az alapítók iránt, akik a szegényházat elsősorban elaggott szegény iparosok otthonának szánták. A községi tanácsnak most már sikerült elérnie azt is, hogy a csendőrség kivonult a szegényházból és így az teljesen át lett adva immár rendeltetésének. A község a szegényház vezetését olyan családra bízta, amely sok szeretettel viseltetik a szegények iránt és jó bánásmóddal, tisztességgel ellátással azok aggkorát vidámmá teszi.

Sodronykerítésfonatok
horganyzott sodronyból 15 lei m²-kénti árban
Jó tartós és olcsó továbbá vaskapuk, ajtók, vas, és rézbutorok
réndíkvil előnyösen kaphatók
BOZSAK M. és FIA R.-T. cégnél
Gyár és főlerakat: Temesvár-Gyár, Alsóárók-u. 10. Lerakat Temesvár-Jósefv., Hunyadi-u. 16. Árlap ingyen! Nagy választék!

Véget vet az uralkodó

a marakodásnak a kormányhatalomért, mert a pártvezérekhez ultimátumot intézett a koncentrációs kormány megalakítására

Ma estig eldől a belpolitikai válság

A belpolitikai válság kibontakozása sokkal nehezebb, mint azt az illetékes tényezők elképzelték. A görög keleti husvétii ünnepekre való tekintettel, a politikai tanácskozások csak hétfőn délután élénkültek meg ismét. Az uralkodó a hétfőre tervezett együttes audienciát keddre halasztotta el és hétfőn délután a pártvezérek ismét egyenként jártak a király elé. Ezekről a kihallgatásokról a pártvezérek nem nyilatkoztak, tegnap délután azonban már nyilvánosságra került az audienciák lefolyása. Az uralkodó mindegyik pártvezértől megkérdezte, hogy melyek azok az akadályok, amelyek a nemzeti egyesülés kormányának útját állják.

A király egyenes felszólítására a pártvezérek nyilatkoztak, majd az uralkodó kérte őket, hogy esőkentsék igényeiket és támogassák Titulescu munkáját.

Tegnap már teljes erővel megindult a politikai élet. Délelőtt nyilvánosságra került, hogy a király az egyes pártok között folyó tanácskozások miatt az együttes kihallgatás időpontját délután öt órában állapította meg. Reggel nyolc órától tízig Titulescu Maniuval tárgyalt, délben pedig Franasovicival és Tatarsucival folytatott tanácskozást. Különös jelentősége volt annak a tárgyalásnak, amely délelőtt tíz órákor Maniu és Manolescu között folyt le.

Délben nyilvánosságra került az is, hogy Averescu marsall pártvezéri minőségben távortartja magát a koncentrációs tárgya lásoktól és helyette Goga jelenik meg a királyi kihallgatáson a néppárt képviselőjében.

Jorga egyáltalában nem kíván szerepelni. A kollektív kihallgatás előtti helyzetet bukaresti tudósítók következőképpen vázolják:

Az eddig lefolytatott tárgyalások főleg arra irányultak, hogy milyen alapon osztják el az egyes pártok a miniszteri tárcákat és a mandátumokat. Maniu a maga részéről a legerélyesebb követeléseket támasztja. A pártvezérek elvben hozzájárultak már a parlament feloszlásához, azonban az új parlament megalakulása, illetve összetétele képezik egyik legnagyobb nehézségét a koncentrációs kormányának. Maniu Gyula ugyanis annyi mandátumot kíván biztosítani a nemzeti parasztpártnak, amennyit a Duca és Bratianu György vezetése alatt álló liberálisok összesen kapnak. Lupu legalább husz mandátumot igényel, a néppárt pedig negyven mandátumot követel. Maniu annyi mandátumot akar, mint a két liberális párt együttvéve, nehogy az a helyzet állhasson elő, hogy a két liberális párt összefog és a nemzeti parasztpárt, valamint a többi kis párt mandátumainak számát elérve, többség felett rendelkezhessék.

Titulescu a maga emberei számára hetvenöt mandátumot követel, míg az összes kisebbségeknek a szociáldemokratákkal együtt harmincat kíván biztosítani. Ebbe a kisebbségek semmiesetre sem egyeznek bele.

Másik nehézsége a koncentrációnak a miniszteri tárcák elosztása. Titulescu azt a feltétlen óhaját jelentette ki, hogy négy tárca bontása az ő szabad akaratától függjön. Ez a négy tárca a belügyi, pénzügyi, külügyi és ipari és kereskedelemügyi tárca lenne úgy,

„Én megvettem a kötelességemet“

Tegnap délután hat órákor lefolyt Károly király elnökle mellett a koronatanács, amelyen Titulescu, Duca, Bratianu György, Jorga, Averescu, Maniu és Lupu vettek részt. A megjelent pártvezérekhez az uralkodó a következő beszédet intézte:

Uraim! Az egyéni kihallgatásokon már elmondottam, hogy dicső elődeim örökebe lépve az volt a céloom, hogy az ország erőit egyesítsem. Eppen ettől a gondolatától áthatva biztam meg Titulescu urat a nemzeti egység kormányának megalakításával. Tudatában vagyok az ország súlyos helyzetének és ezért az önök lelkiismeretéhez és hazaszeretetéhez fordulok, ne vonják ki magukat a parancsoló kötelességteljesítés elől, mert az országnak olyan kormányra van szüksége, amely a mai válságos helyzetből kivezesse. Önök nemcsak a történelem, hanem az ország polgárai előtt is felelősséggel tartoznak.

Annyit megállapítottam, hogy önök között az üdvös

hogy a többi tárca kerülne csak elosztásra a koalíciós pártok között. Maniu ezt az ajánlatot el is fogadta azzal, ha az ő pártja annyi miniszteri tárcát kap, mint a két liberális párt együttvéve.

Ebben az esetben a néppárt és Lupu csak egy-egy miniszteri tárcához jutna.

Ez volt a helyzet az együttes audiencia előtt és a politikai körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy az uralkodó ebben a nehéz helyzetben miképpen tudja megoldani a helyzetet.

együttműködés tekintetében nincs véleménykülönbség. Nem hinném, hogy az erőviszonyok mikénti elosztása megghusíthatná a közös együttműködést. Kérem, hogy szerda estig hozzák létre a pártok közötti meg egyezést. Románia nehézségei súlyosak, azonban éppen ezért kell az erőket egyesíteni.

Uraim! Én a magam részéről megvettem mindent, amit lelkiismeretem diktál. Ha ezek ellenére sem valósul meg a nemzeti egység, én magamról minden felelősséget elhárítok.

Az audienciáról kiszivárgott hírek szerint Lupu, Averescu és Jorga válaszoltak. Kifejtették, hogy nem ismerik eléggé Titulescu programját. Jorga nyíltan kijelentette, hogy ő nem helyesli a koncentrációt.

Tegnap este Titulescu elnökle mellett kollektív pártvezéri értekezlet volt és azon ismertette gazdasági programját.

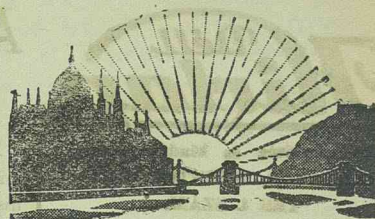
Ma dől el, hogy megalakul a nemzeti egység kormánya, vagy más módon oldja meg a király a válságot.

A templomi lövöldözés ügyében érdekes előzmények derültek ki

A budapesti Dohány-utcai zsinagógában elkövetett gyilkos merénylet ügyében a nyomozás újabb fordulathoz ért. Ismeretes, hogy Zatlóka Emil gépészmérnök a templomban lövöldözni kezdett, miközben két embert súlyosan, hármat könnyebben sebesített meg. Róth Jenő tizenhét éves ékszerészinas sérüléseibe belehalt, már el is temették, a másik áldozat állapota is súlyos. A nyomozás során jelentkezett Knoll Abrahám budai kormármáros, aki elmondotta, hogy március huszonkilencedikén megjelent nála Pálics József volt zombori ujságíró, aki figyelmeztette őt, hogy a zsidók ellen valami készül. Ez hat nappal a merénylet előtt volt. Knoll telefonon felhívta a zsidó szentegylet titkárát, aki azonban azt mondotta, hogy Knoll közölje értesüléseit a budapesti zsidóság valamelyik vezetőgyéniségével. A budapesti zsidó hitközség

nem vette komolyan a bejelentést és április harmadikán megtörtént a merénylet. A nyomozás során megállapították, hogy Pálics József Gara pestmegyei községbe költözött, ahol moziengedélye van. Azt is megállapították, hogy Pálics, aki szegény, valószínűleg a merényletről szóló mesét kitalálta, hogy pénzhez jusson és különös véletlen folytán került egymás mellé a két esemény. Különben Zatlóka Emil merénylet a tébolydából a gyűjtőfogházba szállították és most ott figyelik meg elmeállapotát.

A rendőrség megállapította, hogy Knoll Abrahám vendéglős bigamiáért és kerítésért már másfél évi büntetést töltött ki és szavahihetősége igen kétséges. Pálics állítólagos hírlapíróról, aki Knollnak elmondta a készülő eseményeket, szintén kiderítették, hogy nem megbízható. Zatlóka Emil mérnök ellen

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931 május 9-18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulásával. Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál.

Vízummentes határátlépés.

Felvilágosítás és vásárgazolvány kapható Budapesten: a vásárhozánál, V. Alkotmány-u. 8.

Timisoarán: A Központi Bank és Váltóüzlet Kereskedelmi R.-T.-nél, Strada Alba Iulia 4., „EUROPA“ (Sardev) agenturájánál; Birdev, Str. I. C. Bratianu, Hotel Terminus és a Cie. Int. de Wagons Lits timisoarai fiókjánál I., Str. Avram Iancu No. 4. Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol a két utazási iroda fiókja vagy a vásár tb. képviselője működik.

egyrendbeli gyilkosságért és három rendbeli gyilkossági kísérletért emelnek vádat.

Balesetre szövetkeztek

de a kalapács erősebben szólt bele és így támadt a gyilkosság

Kecskeméten vasárnap délelőtt bontották ki Steinherz Rezső borkereskedő sírját. Az ügyészség rendeletére történt az exshumálás. A boncoló orvos kivette a holttestből a májat, a szívet és egyéb belső részét, azokat légmentes üvegekbe zárta és az egészet Budapestre küldték annak a megállapítására, vajjon Steinherz nem vette be kábító szereket, mielőtt Fischl Frigyes rásejűtött a kalapáccsal. A kecskeméti ügyészségnek egyébként az a véleménye, hogy Steinherz és Fischl csak baleset okozására beszéltek össze, mert hiszen a biztosítók balesetre is érvényesek voltak. Fischl azonban erősebben és többet ütött a kalapáccsal Steinherz fejére és ezzel ennek halálát okozta. Mivel az ügyészség szerint Fischl tudott arról, hogy Steinherz a baleset előidézése által pénzhez akart jutni, azért nemcsak gyilkosság miatt, hanem a biztosítási csalásban való bűnrészességért is vádat emelnek ellene. A Cegléden megtalált és a gyilkosságnál használt kalapácsot megvizsgálták és azon nem találtak vérfoltot. Ezt annak tulajdonítják, hogy a gyilkosság óta eltelt idő alatt a vasra rászáradt vér arról már leporlódott. Vajda Gyula dr. kecskeméti detektívőnök jelenleg Bécsben tartózkodik és Klausel bécsi rendőrkapitány jelenlétében kihallgatja a gyilkos Fischl Frigyeset.

Dívtos és izléses

Nőikalc

legelőnyöse

Daniel N. (III. Józsi)

Szindkhtastagok

Déli
Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

1-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Hírlap” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Magyar élet

és kulturmunka a Bessenyei-
telepen

A Magyar Párt Bessenyei-telepi tagozata vasárnap évi rendes közgyűlést tartott, amelyen a párt bányási központja részéről Páll György dr. főtitkár és Kubán Endre intézőbizottsági tag vettek részt. Kószó István elnök üdvözölte a megjelent párttagokat, majd Páll György dr. főtitkár ismertette a Magyar Párt országos működését. Pámer Ferenc titkári jelentésének és az évi zárszámadások elfogadása után a közgyűlés letárgyalta a tagozat műkedvelői csoportjának ügyét. A műkedvelői csoport eddig önállóan működött és a közgyűlés úgy határozott, hogy a műkedvelői csoport ezentúl mint a tagozat alosztálya folytatja működését.

A közgyűlés keretén belül megalkotották azután a Bessenyei-telepi Magyar Gazdakört, amely mint a Bányási Magyar Gazdasági Egyesület fiókja tagja az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületnek. A Magyar Gazdakör vezetőségét a következőképpen alakították meg: elnök Kuruc Lajos, alelnökök Csillag Péter és Árvay Pál, titkár Nagy Sámuel, jegyző Háy Simon, pénztáros Vizkeleti István, ellenőrök Vudiczki Lyubomir és Varga György, választmányi tagok Kiss János, Tóth István, Takács Vince, Nagy János, Iván Sándor és Bartótfi Adám.

Elhatározták még, hogy pünkösdi vasárnapján a tagozat könyvtárának javára nyári mulatságot és előadást rendeznek. Hogy az ifjuság kapcsolata szorosabbá váljék a tagozattal, a választmányt a következő tagokkal egészítették ki: Pilz József, Vincze Béla, Majláth István, Baranyay István és Vincze Béla. Azután Kubán Endre szerkesztő szólalt föl, aki hangsúlyozta a műkedvelői csoport által végzett kulturális munka fontosságát. Pámer Ferenc indítványára a közgyűlés Kubán Endrét egyhangulag megválasztotta a Magyar Párt Bessenyei-telepi tagozata diszelnökének. Páll György dr. zárószavaival a közgyűlés véget ért.

* Peronoszpora feskendők, kerti-szerszámok, Sack-ekék stb. mélyen lezárt állított áron kaphatók: Scherter vaskereskedése, Temesvár-Bel-

A békerezivó ideje
különös megrázkódtatás nélkül fog
megvalósulni — mondja Bethlen

Bethlen István gróf magyar miniszterelnök, aki ma ünnepi miniszterelnökségének tíz éves jubileumát, érdekes nyilatkozatot tett a Chicago Tribune munkatársa előtt. Páneuróparól kijelentette, hogy az csak abban az esetben valószínűsíthető meg, ha az nem akarná a békeszerződések által teremtett helyzetet megváltoztatatlanná tenni. Mindenképpen szükséges, hogy a békeszerződések folyó jogegyenlőtlenség megszűnjék. A békeszerződések káros voltát — mondotta Bethlen — egyre jobban megismeri az egész világ és ezt már olyan államok is belátják, amelyek eddig hallani sem akartak a békerezivóiról. Nemsokára olyan légkör fog kialakulni, amely a békerezivót minden különösebb megrázkódtatás nél-

kül fogja meghozni. Magyarország békét akar, egyenlő elbánást és szabad fejlődést — fejezte be szavait Bethlen István — és békét akar az utódállamokban élő magyarság részére is.

Bethlen István gróf egyébként jubileuma alkalmából elzárkózik minden ünneplés elől. Állandóan a dolgozószobájában tartózkodik, ahol egymásután tanácskozik az egyes miniszterekkel és államtitkárokkal. Kívánságára az országszerterve tervezett ünneplések elmaradnak. A hivatalos lap mai száma kormányzói kéziratot közöl, amelyben Horthy Miklós kormányzó elismeréssel szól Bethlen tíz éves miniszterelnökségének eredményeiről.

— **Házasság.** Temmer Imre gyártulajdonos, a temesvári fiatalság rokonszenves tagja, házasságot kötött Deixner Macával. Az egyházi szertartást Drexler Miksa dr. főrabbi végezte. A fiatal párt sokan keresték fel szerencsekívánatokkal.

— **Az állami magyar fiu- és leánygimnázium** (volt polgári iskolák) a fölöttek hatóságok intézkedése folytán, mint közöltük, a husvétii szünet alatt külön-külön helyiségekbe költözött. A fiugimnázium a belvárosi mozival szemben lévő felső kereskedelmi iskola épületébe, a megszűnt alsófokú kereskedelmi iskola helyiségeibe került, a leánygimnázium pedig a siketnéma intézetbe, (Dózsa-utca) a háztartási iskola helyiségeibe költözött, amely iskola viszont a két iskolának Balázs-téri helyiségeit foglalta el. Mivel így a két iskola most már külön-külön helyiségekkel bír, természetesen mindkét intézetben ezentúl csak délelőtti tanítás lesz. Ezért ezután is felkéri az érdekelteket, hogy fiaikat, illetve leányaikat, csütörtökön, e hó 16-án reggel 8 órára már az említett új helyiségekbe küldjék iskolába.

— **Halálozások.** Neuhold Gizella, született Gründler, Erzsébetváros, Holló-utca 43. számú lakásán hetvennégy éves korában meghalt. Az elhunyt matrózné fia, Neuhold Béla építési vállalkozó és annak felesége, továbbá leányai, özvegy Schweiger Gyuláné, özvegy Braun Györgyné és Neuhold Piroska, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Tegnap délután a józsefvárosi temető kápolnájából nagy részvét mellett temették el. — **Halmi József,** nyugalmazott postamester, hatvanöt éves korában Kákván meghalt. Az elhunyt mintaképe volt az odaadó tisztviselőnek. Felesége, leánya és Amerikában élő testvére gyászolják.

— **Glattfelder Gyula dr. püspöki jubileuma.** Szegedi jelentés szerint Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök vasárnap ünnepelte meg püspökké szentelésének huszadik évfordulóját. A szegedi fogadalmi templomban Várhelyi József praelátus nagymisét mondott, mely után a püspöki palotában fogadás volt. A klérus nevében Várhelyi praelátus, a hívek nevében Somogyi Szilveszter polgármester üdvözölte Glattfelder püspököt, akit volt temesvári hívei közül is sokan felkerestek szerencsekívánataikkal.

— **Ünnepi mozsárlövés sulyos bal-
esettel.** Benceken a román husvét ünnepén Albu György szabó az ünnep öröme mozsárral lövöldözött. A mozsár azonban éppen akkor sült el, amikor Albu a fojtást tette beléje. A lövés Albu arcán és kezén sulyosan megsebesítette. Behozták a temesvári kórházba, ahol megállapították, hogy egyik szemét kiverte a fölrobbant puskapor.

* **Leszállított ellátási díjak a Bányási Szanatóriumban, Timisoara, III. Holló u. 2.** Kevésbé tehetős betegek kedvezményes orvosi kezelésben részesülnek. Szegény betegek 180 lei ellátási díj mellett, amely előre fizetendő, ingyen orvosi kezelést kapnak. Specialista orvosok állanak a betegek rendelkezésére.

— **Három öngyilkosság.** A görög keleti husvétii ünnepek alatt a vidéken három öngyilkosság történt. Az életuntak mindhárom esetben akasztás utján követték el az öngyilkosságot. Gátálján a negyvennyolc éves Pál János gazdálkodó akasztotta fel magát. Mire észrevették, már halott volt. Varjason Pavelesan Mileva hetven éves gazdálkodó követett el öngyilkosságot. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség volt. Grabác községben pedig Neurohr József gazdálkodó tizenhárom éves szolgálja, Grasofil János akasztotta fel magát. A fiatal fiú kétségbeesett tettének oka ismeretlen. Az ügyészség a temetési engedélyeket megadta.

* **A temesvári Magyar Leányegylet** 1931. ápr. 19-én délelőtti feltizenegy órakor a Magyar Ház dísztermében a következő műsorral jótékonycélna minit rendez, melyre mindenkit meghív és szeretettel elvár az elnökség: 1. Népdalok, éneklő a Temesvári Magyar Dalárda. 2. A magyar Miatyánk, szavalja Gyulai János dr. 3. Liszt: Legenda Szent Ferenc a hullámok felett, zongorán előadja Mayer Izabella zongoraművész. 4. „Miért kell az idealizmus” cimen előadást tart Szabolcska László dr. 5. Verdi: „Trubadour” című operából Kaesóh Pongrácz-Dalok, előadja: Dr. Sándorné, Barok, Iboyka énekművész. 6. Versek, irta és felolvassa Jörgné, Draskóczy Ima. 7. Népdalok, éneklő a Temesvári Magyar Dalárda. Jegyek elővételben e hó 15-től a Magyar Párt irodájában kaphatók.

* **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Téli
menetrend

Temesvárra érkeznek

Bukarestből Simplon délben	12.34
Bukarestből gyorsvonat reggel	9.50
Bukarestből gyorsvonat este	10.57
Bukarestből személyvonat este	6.40
Karánsebesről személyv. reggel	7.35
Karánsebesről személyv. délután	2.20
Zsombolyáról Simplon este	5.07
Zsombolyáról (Budapest felől) gyorsvonat délután	3.40
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.10
Zsombolyáról személyv. reggel	7.40
Zsombolyáról vegyesvonat este	7.46
Aradról személyv. hajnalban	3.15
Aradról személyv. reggel	7.17
Aradról (Nagyvárad felől) személyvonat délelőtt	9.45
Aradról személyvonat délután	3.45
Aradról gyorsvonat este	6.33
Aradról személyvonat este	10.16
Resicáról személyvonat reggel	6.46
Resicáról gyorsvonat délután	5.14
Resicáról személyvonat este	10.23
Módosról vegyesvonat reggel	7.09
Módosról vegyesvonat délután	4.08
Buziásról személyvonat reggel	7.42
Buziásról vegyesvonat este	6.45
Radnáról vegyesvonat reggel	6.43
Radnáról vegyesvonat este	7.09
Valkányról vegyesvonat reggel	7.44
Valkányról vegyesvonat este	6.10
Ócsanádrol vegyesvonat reggel	7.22
Ócsanádrol vegyesvonat este	5.47

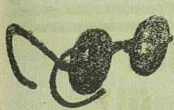
Temesvárról indulnak

Bukarestre Simplon délután	5.29
Bukarestre gyorsvonat reggel	8.20
Bukarestre gyorsvonat este	6.50
Bukarestre személyvonat délelőtt	9.52
Karánsebesre személyv. reggel	4.50
Karánsebesre személyv. délután	2.20
Zsombolyára Simplon délben	1.06
Zsombolyára (Budapest felé) gyorsvonat délután	4.12
Zsombolyára személyvonat éjjel	12.40
Zsombolyára vegyesvonat reggel	5.30
Zsombolyára vegyesv. délelőtt	11.10
Zsombolyára vegyesvonat este	7.55
Aradra gyorsvonat délben	12.45
Aradra személyvonat reggel	4.45
Aradra személyvonat reggel	7.45
Aradra személyvonat délután	3.05
Aradra (Nagyváradig) személyvonat este	7.00
Aradra személyvonat este	10.52
Resicára személyvonat reggel	7.50
Resicára gyorsvonat délben	1.36
Resicára személyvonat délután	4.46
Módosra vegyesvonat délelőtt	11.00
Módosra vegyesvonat délután	6.00
Buziásra vegyesvonat reggel	8.10
Buziásra személyvonat délután	3.50
Radnára vegyesvonat reggel	5.25
Radnára vegyesvonat délután	4.20
Valkányra vegyesvonat reggel	5.50
Valkányra vegyesvonat délután	2.45
Ócsanádra vegyesvonat reggel	7.41
Ócsanádra vegyesvonat délután	3.10

A Resicára közlekedő két személyvonatnak csatlakozása van Bázias Oravica, Nagyzsám és Lugos felé. A valkányi és ócsanádi vegyesvonatoknak csatlakozása van Nagyszentmiklós felé és vissza.

Pótbélyegek drágítják az életet. A parlament bezárult ülészában olyan törvényjavaslatot szavaztak meg, amely újabb drágulást jelent. A hivatalos lapban közölt egyik törvény szerint ugyanis május elsejétől kezdve minden nyomtatványra 50 banis pótbélyeg kell lenni, belföldi levélre és képes levelezőlapra, vasuti jegyre egy leies pótbélyeg ragasztása kötelező. Minden csomagra, táviratra, telefonnyugtára két leies pótbélyeg kell illeszteni. A törvény szerint a pótbélyegekből eredő jövedelem a román aviatika javát szolgálja. Ilyen pótbélyeggel kell ellátni minden kérvényt is. A pótbélyegek olyan elbírálás alá esnek, mint a kincstári illetékek, vagyis ha ezekkel a bélyegekkal a nyomtatvány, kérvény nincsen ellátva, az nem érvényes.

Előadás a modern német prózáról. Dr. Erik dr. berlini egyetemi magántanár, a neves német előadó a városi színházban előadói estet tartott a modern német prózáról. Előadása keretében felolvasta Scholz Vilmos, Zweig István és Dietzenhoffer egy-egy hangulatos novelláját is. A tanulságos és élvezetes előadás után a nagyszámú közönség meleg ünneplésben részesítette a kiváló német előadót.

Szemüvegek készítése orvosi recept szerint
Franz Tejnor & Co.
Temesvár-Gyárvaros,
Kossuth-ter

Értékes temesvári sportférfi halála. A temesvári futballsport egyik régi harcosa, Tóth-Bedő György hosszas betegeskedés után meghalt. Tóth-Bedő György, a régi Kinizsi egyik oszlopos játékosa, Budapestről került Temesvárra és mint a Kinizsi centerhalfja különösen fejjátékával sok élvezetet szerzett a futballsport híveinek. Néhány év előtt visszavonult az aktív játéktól és akkor mint tréner volt nagy hasznára a temesvári sportnak. Legutóbb a TMTE csapatának tréneré volt és nem kis mértékben az ő érdeme, hogy a munkáscsapat megszerezte a kerületi bajnoki címet. Az utóbbi években betegeskedni kezdett, míg most harmincnégy éves korában meghalt. Temetése tegnap délután ment vége a temesvári sporttársadalom osztatlan részvétele mellett.

Az újságírói becsület védelme. Ebben az évben Hágában megkezdte működését az újságírók nemzetközi becsületvédő bírósága. Ennek a bíróságnak feladata az újságírói foglalkozás tekintélyét emelni. Minden külföldi államban tudósítóként működő újságíró felelős a lapjának küldött híryanag valóságáért. Mindazon újságírók ellen, akik a becsületbe gázoló cselekményt követnek el újságírói működésük során, ez a bíróság jár el. A bíróság működésére irányuló értesítés már megérkezett a magyar kormányhoz. Különböző a magyar kormány szintén készül olyan rendeletet kiadni, amellyel az újságírói foglalkozást határozottabb védelemben kívánja részesíteni. A jövőben Magyarországon senki nem kaphat közokiratot, amelyben a foglalkozás újságíróknak van feltüntetve, ha ezt hiteles adatokkal nem igazolja. Így akarják megakadályozni az állampolgárok visszaéléseit is.

Leugrott a negyedik emeletről és a kövezeten szörnyethalt egy ideg-beteg aradi uriaszony

Megdöbbenő öngyilkosság történt vasárnap délelőtt a belvárosi Börze-utcában levő E. K. Thomas-palotában, melynek udvarra nyíló részén egy aradi urinő a negyedik emeletről levetette magát és holtan terült el a kövezeten. A házmesterné ijedten lármázta fel a házat, majd értesítette a rendőrséget is, ahonnan Chemniczky Imre ügyeletes komiszárús és Todan József dr. hatósági orvos érkeztek a helyszínre. Az orvos megállapította, hogy az uriaszony a negyedik emeletről történt zuhanás következtében koponyaalapi törést és bordatörést szenvedett, azonkívül mindkét lába eltört és belső vérzés is fellépett, ami azonnali halált okozott. A tragikus véget ért asszonynál kizárás, vagy személyazonosságát nem volt, mindössze bundája zsebében találtak egy cédulát. Ez a Libró könyvkölcsönző vállalat lapja volt, amely Nagy Zsigmondné névre szól. Ez adta a

nyomot az öngyilkos asszony kiletére vonatkozólag. A rendőrség erre megtudta, hogy az uriaszony a Park-szanatoriumban lakott. Azonnal értesítették a szanatoriumot, ahol az asszonyban tényleg Nagy Zsigmondnéra ismertek, aki idegbajával ápoltatta magát a szanatoriumban. Kitént, hogy az 56 éves öngyilkos asszony Nagy Zsigmond aradi kéményseprőmester özvegye. A férje néhány hét előtt meghalt, az özvegyen maradt uriaszony pedig férje halála után Temesvárra jött, hogy idegbaját itt kezeltesse. A Park-szanatoriumban április ötödikén jelentkezett és azóta ott lakott. Az öngyilkos uriaszonynak Temesvárott is vannak rokonai. Sógornője Zeitler Ernő dr. közvágóhídi főállatorvosnak, ezenkívül rokonságban van Schwarz József józsefvárosi kereskedő családjával. A holttestet a belvárosi temetőben tegnap temették el.

Elhunyt gátaljai földbirtokos. Stern Jenő gátaljai földbirtokos, a Gátaljai Bank elnökgazgatója, ötvennégy éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt nemcsak Gátalja községében, hanem a megyében is élénk szerepet játszott, a háború előtti években pedig törvényhatósági bizottsági tag volt. Halála öszinte részvétet váltott ki. Felesége, született Granichstäden Melánia, Lajos nevű fia, temesvári gyógyszerészgyakornok, Fendler Mórné, nevelt leánya és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma, szerdán délután Gátalján helyezik örök nyugalomra.

* Westend szanatórium, Purkersdorf, Bécs mellett. Mindennemű gyógykezelések, fekvőcsarnokok, écsi telefon, jutányos árak. Főorvos Dr. Berliner M. igazgató.

A Magyar Nőegylet asztalterítési kiállítás. A magyar nők mindenkor híresek voltak nemcsak elsőrangú konyhájukról, hanem arról is, hogy az ételek főztjeiket pompásan tudták szervírozni. A magyar nőknek ezt a kiváló tudományát mutatta be a Temesvári Magyar Nőegylet által a Magyar Házban rendezett háromnapos asztalterítési kiállítás. A kiállítás sikere érdekében elsősorban Bogma Miklósné és Wallerné Gál Gizella fáradoztak, de résztvett abban nagy ügybuzgalommal a nőegylet vezetőségének minden tagja. Hosszu volna leírni sorra a gyönyörűen megterített asztalokat és a legkésebb leírás akkor is kevés volna azok részére, akik a kiállítást nem látták. Különböző korok, különböző ünnepek, különböző családi események és különböző társadalmi osztályok megterített asztalait láttuk a kiállításon. Valamennyi stilszerű volt kezdve az egyszerű parasztasztaltól a legfényűzőbb főúri asztalig. A kiállítást igen sokan látogatták, tetszéssel nézték, tanultak belőle. A Magyar Nőegylet érdeme annál nagyobb, mert ez volt az első hasonló kiállítás, amelyet valaha is rendeztek. Az asztalterítési kiállítás iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy azt a nőegylet közkívánatra még szerda estig nyitva tartja.

Sternfeld Izso dr. szabadságáról visszatért és orvosi működését ismét megkezdte.

A bodófalvai műkedvelői gárda majdnem egy évi hallgatás után ismét a cselekvés terére lépett. Az állami iskola zsufolásig megtöltött nagyeremben színpadra hozták a Falurossza című népszínművet, melynek szereplői Bodnár András, Püspöki Margit, B. Szücs János, ifj. Böttke Jánosné, Kiss Mihály, Püspöki Erzsébet, Szász Béla, B. Szücs Jánosné, Horváth Mariska, Dékány Rózi, Kelemen Sándor, Balogi Sándor, Szép Jánosné, Böttke János, Szép János, Balogh Ferenc, Bodnár József, Gulyás Imre, Bokor Ilona, B. Szücs Erzsike, Bokor Rózi és B. Szücs Manci szép játékkal nagy sikert arattak. A darab rendezését fáradhatatlan munkával Arkossy Sándor és Arkossy Sándorné végezték. Az előadás szép erkölcsi és anyagi haszonnal zárult. A szép számú közönség meglepedéssel távozott és jól szórakozott a kellemes estén. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

Kommunista felhívást ragasztottak a házak falára. Tegnap éjjel Cumpanas Miklós rendőr, aki a Hunyadi-uton teljesített szolgálatot, két fiatalemberre lett figyelmes, akik a házak falára hirdetőnyeket ragasztottak. A rendőr megközelítette a két férfit és elkérte a cédulákat. Akkor kiderült, hogy a fiatalember kommunista röpecdülákat helyeztek el a falakon. A röpirat igazgató hangú felszólítást tartalmazott, amely a társadalmi rend megbontására és a szovjetunió kikiáltására hívta fel a munkásságot. A rendőr a fiatalemberre a rendőrségre kísérte, ahol megállapították, hogy Nagy Sándor és Csáki János, Bessenyei-telepen lakó munkásokkal azonosak. Mindkettőjüket átadták a sziguranácának, amely megindította a nyomozást. Az ügyvel kapcsolatban tegnap délután elővezették Szimin Teréz gyárvarosi munkásnőt is, akit kihallgatása után ugyancsak őrizetbe vették.

A NYUGDIJASOK MEG MINDIG NEM KAPTAK NYUGDIJAT. A februári nyugdíjakat február végén fizette ki a pénzügyigazgatóság és nagy meglepetés volt, amikor néhány nap múlva március elsején pontosan megkezdtek a márciusi nyugdíjak fizetését. Akkor egyuttal közölték azt is, hogy ezután a nyugdíjak kifizetése mindig fennakadással nélkül fog végbemenni. Eljött azonban április elseje és a nyugdíjakat csak nem fizették ki. Nem történt meg a nyugdíj fizetés a katolikus és a román húsvét előtt sem és a szegény nyugdíjasok az ünnepeket pénz nélkül voltak kénytelenek eltölteni. Ma már április 15-ike van és a nyugdíjak kifizetéséről még semmi hír sincsen.

Megjöttek a fecskék. Néhány napja itt csipognak már a déli tájakról visszaérkezett fecskék, de az időjárás még mindig nem akar kitavaszkodni. Görög keleti húsvét hétfőjén volt az első langyos tavaszi nap, tegnap azonban ismét barátságtalan eső esett.

Nem minden cipőpaszta „Pyram-paszta”

Amikor az árverési hiénák haragra kelnek. Tegnap elárverezték a budapesti Hűvösvölgyben levő Florida-vendéglőt, amely még egy-két év előtt is fényes üzlet volt, az utóbbi időben azonban megérezte a gazdasági válságot. Az árverésre igen sok árverési hiéna jelent meg, akik a vendéglő drága felszerelését potom pénzért akarták megvásárolni. Minthogy azonban egyesek az árakat fölverték, előbb veszekedés, majd verekedés támadt köztük. A verekedés hamarosan odafajult, hogy a dühös árverelők a drága porcellánokat, kristályüvegeket, asztalokat és székeket összetörték és rengeteg kárt csináltak. Rendőrséget kellett hívni, amely a verekedők közül többeket előállított.

Temesvári főhadnagy tragikus halála. Muresan Tibor, a temesvári tiszti iskolánál szolgálatot teljesítő főhadnagy, harminékét éves korában tragikus módon hunyt el. A fiatal főhadnagyot vakbélgöres fogta el, a Bega-szanatóriumba szállították, azonban az orvosi segítség már későn érkezett. Muresan főhadnagy a temesvári helyőrség rokonszenves tisztje volt. Halálát özvegy édesanyja és testvére, azonkívül Craciunescu Miklós temesvári táblabíró és családja gyászolja. Ma, szerdán délután négy órakor temetik a helyőrségi kórházban.

* Husz százalékos kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját vagy kronométermérét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43 (bemenet a Jósika-utcában) kronométerméskészítőnél megjavíttatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikertült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalékos kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, amelyek a javítási árak megállapítása után azonnal átadandók.

Színház

A magyar társulat

olcsó előadásait a közönség élénk érdeklődése kíséri

A közönség megérdemelt támogatása mellett játszik a magyar társulat a temesvári színházban és a népszerű olcsó helyarák lehetővé teszi, hogy a színészek telt házak előtt fejthessék ki tudásukat. A görgög keleti husvét alatt a társulat négy előadást tartott hálás közönség jelenlétében, amely az ambiciózus szereplőknek szívesen tapsolt. Halványsárga rózsza, Eltörött a hegedűm, Nótás kapitány, Szólik az asszony operettek összevágó, szép előadásban kerültek színre. Tegnap este a Marica grófnő volt műsoron

Ma este Poldi, Farkas Imre legfrissebb operettjüdjonsága van műsoron. Ebben az új operettben felejthetetlen alakítást nyújt a társulat kitűnő primadonnája, Kornély Mária, aki a címszerepet alakítja.

Csütörtökön este: Halványsárga rózsza. Szenes Andor és Sándor Jenő legújabb operettje Temesvárot is beérkezett és a legjobb operettek közé sorozódott. A nézőtér Kornély Mária, Vinze Emmy, Felhő Ervin, Keleti Árpád, Csóka József és Fratta Géza kitűnő kabinetalakítását élvezettel vette.

Pénteken szünetel a színház.

Csikágói hercegnő. Szombaton este eleveníti fel a színház oprettegyüttése Kálmán Imre világhírű operettjét,

* Dr. Betoux, a montpellier-i orvosi fakultás tanára, nagyon kedvező szakvéleményt adott az Urodonal hatásáról. Anélkül, hogy ártalmas anyagokat tartalmazna, feloldja és eltávolítja a szervezet bármely részében lerakódott káros savakat. Ezek a savlerakodások sokszor életveszélyes betegségeket okozhatnak. Az Urodonal kiváló szer, mely nagyszerűen bevált.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Élénkülő szelekkel, változékonyan hűvösödő idő várható, sok helyen újabb lecsapódásokkal.

— A kávéipar panaszai. A temesvári vendéglősök és kávéosok különböző kívánságait memorandumba foglalták és azt küldöttségileg fogják a napokban Balta Koriolán dr. főpolgármesternek átnyújtani. A küldöttségnek Scheer József és Kemény Béla kávéosok, továbbá Mayer Lajos vendéglős lesznek a tagjai. A memorandum elsősorban: vendéglők és kávéházak terraszának bérlet nehézményezi és tekintettel arra, hogy amúgyis sok a különböző városi illeték, kérték fogják a terraszok megszüntetését. A vendéglősök és kávéosok továbbá hivatkoznak arra, hogy ők tulajdonképpen iparosok és kérik azért, hogy világi villanyáramuk ipari áramként kilowattóránként nyolc le és ötven baniban legyen megállapítva. Végül panaszolják, hogy a városi mozik későn kezdik előadásait, amelyek gyakran éjjel is tartanak és ezért a moziközönség sem kávéházba, sem vendéglőbe már nem megy. A memorandum kéri, hogy a mozielőadások legalább este tizenegy órakor érjenek véget.

és ez a kitűnő zenéjű Kálmán-operett is lelkiismeretes munkát váltott ki az együttesből. A címszerepben Agoston Baba, ez a finomhangú, disztintív színész, úgy énekben, mint decens játékban egyaránt művészt nyújtott. Komoly törekvés nyilvánul meg valamennyi alakításában és gonddal felel meg minden művészi feladatának. Mellette tegnap a kedves Danes Ica, a kitűnő Kiss Mariska, Csóka József, Felhő Ervin, Keleti Árpád, Csúfina járultak a népszerű operett sikeréhez.

Csikágói hercegnőt. Az előadás keretében lép fel Temesváron először Gács Mella klasszikus táncművésznő, aki saját kreációja klasszikus táncával fogja emelni a darab sikerét.

Heti műsor.

Szerda este félkilenc órakor: Poldi.

Csütörtök este félkilenc órakor Halványsárga rózsza.

Pénteken szünet.

Szombaton este félkilenc órakor: Csikágói hercegnő.

Vasárnap délután 4 órakor: Marica grófnő.

Vasárnap este félkilenc órakor: Huzdza cigány.

* Nem volna olyan nehéz a gonorrhoe terjedésének megakadályozása, ha minden fertőzött nyomban a betegség első tüneteinek mutatkozásánál Pageolt használna, amely az agkor annyira fájdalmas prostata hypertrophiáját is gyógyítja. A különféle kokuszok és Koch-féle bacillus által okozott fertőzéseket gyorsan megszünteti.

— Megint vizsgálják a vasutasok.

A temesvári vasuti igazgatóság területén ismét tartanak nyelvvizsgákat. Immár Isten tudja hányadszor. A legújabb vizsga tegnap reggel kezdődött és csupa olyan vasutast hívtak meg arra, akik már többször vizsgáltak és mindig jó eredménnyel tették le a vizsgát. A vizsga eredményéhez képest — úgy hírlik — újabb áthelyezések és nyugdíjazások lesznek.

* Mi az üzleti és egyéni siker titka Romániában? A nyelvtudás és a helyes levelezés. Voina tanárnak van egy olyan könyve, amelynek alapján azok is jó román leveleket tudnak írni, akik egyébként nem tudják a nyelvet perfektül. A könyv címe: Román kereskedelmi levelezés. Igen sok levélformulát, az összes előforduló kifejezéseket román és magyar nyelven megfelelő magyarázatokkal tartalmazza. Számos mintát és egy kivonatos levelezési szótárt is tartalmaz. A 159 oldalas könyv, amely minden iparosnak, kereskedőnek, gazdának és tisztviselőnek nélkülözhetetlen, 60 leibe kerül és a kiadó Lepage könyvkereskedésnél, Kolozsváron rendelhető meg. Küldjön be bélyegben 60 leit, mely esetben Lepage a könyvet portómentesen küldi. De szállítja utánvétellel is.

URODONAL

tisztítja a vesét

Csúsz
Kőszvény
Idegfájdalmak
Hugykó
Érelmeszesedés
Elhízás

Tudományos értékelések:
Az orvostudományi akadémia (1906 nov. 10.)
A tudományos akadémia (1908 december 14.)

Ajánlja
Dr. LANCEREAUX
az orvosi akadémia volt elnöke
a kőszvény gyógyításáról írt könyvében.

Mossa a mája és az izületeket feloldja a húgysav, fokozza az anyagcserét és elégeti a hajat.

A kőszvényesek minden napban, vagy amikor túlságosan viték a finom ételek élvezetét URODONAL kúrát csináljanak, amely megoldja a húgysav és így biztosan megvédi a vesét, a kőszvényes rohamoktól, reumatizmustól és májköveketől. Ha a veséitől vagy ha homokot tartalmaz vagy ha a legkisebb fokozat mutatkozik, ha az izületek ropogni kezdenek, azaz URODONAL-t kell szedni.

— Beamter Renée hangversenye a Lloyd-klub nagytermében a művészi teljesítmény és a klasszikus énektudás nemesveretű bizonyossága volt. A fiatal temesvári énekművésznő külföldi tanulmányutja előtt elbucszott szűkebb otthonától és ezen alkalommal olyan bőven és gazdagon nyújtotta kivételes tehetségének szépségeit, hogy a termet megtöltő közönség egy forró sikerü est érzéseit vitte magával. Kristálytisza, meleg hangja lelkiismeretes iskolázottsággal, lágy csengéssel rendelkezik és színdús változatossággal érvényesült a nehéz feladatokat jelentő műsor keretében. Erkel, Brams, Grieg, Mozart, Händl, Strauss alkotásainak egy-egy gyöngye csillogott a művésznő tökéletes előadásában, aki nek énekművészete, kiforrott zenei érzéke, előkelő modora és hatalmas fejlődési perspektívát nyújtó hangja még sok alkalmat nyújt majd a temesvári név sikerének fokozásához.

Csak áprilisban vásárolható a
kiárúsításban
minden áron
DRACHSLER
ékszerésznél, Mercy-u. 8

— Legújabb illusztráltak és más kézimunka lapok „Libro“-nál. Telefon 23-37.

* Ki volt a világ legnagyobb, legfélelmetesebb gazembere. A regényes életrajzirodalom reneszánszát éli napjainkban, Sürűn jelennek meg munkák, amelyek egykori nagy emberek életét vetítik élénk regény formájában. Ezek közül a művek közül kiemelkedő helyet foglal el Zweig: Fouché életrajza. Kevés ilyen változatos és kalandos sorsot ismerünk. Fouché előbb jakobinus és a forradalmi lelkes harcosa, később a rend legfőbb támasza, Napoleon császár nagyhatalmu rendőrmisztere, azután Bourbon-alattvaló, végül száműzött. Mindenki fél tőle, még maga a császár is. A legkalandosabb regényíró fantáziáját megszegyeníti a rendőrmiszter életének kalandos története, Stephan Zweig egyik legkiválóbb alkotása. A regényt dr. Szinnai Tivadar fordította. A címlap Berény Róbert munkája. Ára füzve lei 163, vászonkötésben lei 231. Lepage Könyvkereskedés, Cluj-Kolozsvár. utánvétellel és franko küldi. Küldje bélyegben is az összeget.

Feltűnő olcsó, modern és stílus

butorok

„INTERIEUR“
lakberendezési vállalat
Lenau-tér (Tepes Voda) 1. sz.
Eisenstädter-ház

Zongorázik?

Hegedül?

Van gramofonia?

Kottát, hangszert, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zene műkereskedés árjegyzékét nem látta! Áraink minden más cég árainál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzéküket! Cím: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 101. (596)

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle liliom-tejkrém, liliom-tejszappant, liliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerésztárában, a „Fekete Sas-hoz“ Balváros, Szent György-tér

Legszebb a tavasz

a pesti korzón... Az itt lévő

BRISTOL SZÁLLODA

új rendszere a közönség tetszését megnyerte.

Napi 12P.-től kaphat

a szoba fekvésétől függőleg

lakást

és

elsőrendű teljes ellátást.

Jöjjön, próbálja meg és mindig csak hozzánk fog szállni.

Bristol Szálloda

Budapest—Dunakorzó

Rádió

Szerda. (Április 15.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Hegedűhangverseny. 9 óra 45: Énekhangverseny. 10 óra 15: Zongorahangverseny. **Budapest.** 9 óra 15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12 óra 5: Zenekari hangverseny. **Abrányi M. (ének) és Lux József (ének)** közreműködésével. 4 óra: Novellák. 5 óra: Előadás. 5 óra 30: A második honvéddyalozozred zenekarának hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: A budapesti operaház zenekarának hangversenye. **Sándor Erzsébet és Stefániai Imre** közreműködésével, majd **Rácz Béla** és cigányzenekarának hangversenye a Pannónia szállóból. 10 óra 30: Francia nyelvű előadás, utána a cigányzene folytatása. **Bécs.** 11 óra: Délelőtti hangverseny. 1 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 25: Énekhangverseny és kamaraneze. 7 óra 30: Kedélyes est. 8 óra 30: A budapesti hangverseny közvetítése. 10 óra 10: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Tamburahangverseny. 5 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra: Prága közvetítése. **Breslau.** 7 óra 10: Gramofonzene. 9 óra 30: Szórakoztató zene. **Langenberg.** 8 óra: Esti hangverseny. 8 óra 30: Szórakoztató zene, majd tánczene. **Leipzig.** 7 óra 30: Kamarazene. 8 óra: Énekhangverseny. 9 óra 10: Szórakoztató zene. 10 óra 10: Tánczene. **Milánó.** 7 óra 15: Tarka hangverseny. 9 óra 20: Szimfonikus hangverseny. 11 óra 55: Kávéházi zene. **München.** 8 óra 10: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 45: Kávéházi zene. **Prága.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Róma.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra: Operaelőadás. **Stuttgart.** 8 óra 15: Dalok. 9 óra: Szórakoztató zene. **Toulouse.** 8 óra: Dalok. 9 óra: Operarészletek. 10 óra: Esti hangverseny. 11 óra: Tarka hangverseny. 12 óra: Dalok. 12 óra 45: Tánczene. **Varsó.** 7 óra 55: Gramofonzene. 10 óra 25: Ária- és dalest. 11 óra: Könnyű és tánczene.

Csütörtök. (Április 16.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román és könnyű zene. 6 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Esti hangverseny. 9 óra 45: Énekhangverseny. 10 óra 15: Szórakoztató zene. **Budapest.** 9 óra 15: Szalonzenekari hangverseny. 12 óra 5: Stepat Jenő balalajkazenekarának hangversenye. **Andreeff M.** közreműködésével. 4 óra: Rádió szabadegyetem. 5 óra 45: Komlossy Emma magyar nótákat énekel. **Kurina Simi** és cigányzenekarának kíséretével. 7 óra 30: A zsidónő című operaelőadás közvetítése a budapesti operaházból, majd **Bura Károly** és cigányzenekarának hangversenye a Metropole-szállóból. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zenekari hangverseny. 3 óra 20: Gramofonzene. 4 óra 10: Baszk népdalok. 8 óra: Három a kislány című operett előadása. 10 óra 40: **Machó Gusztáv** és zenekarának hangversenye. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene.

5 óra 30: Nemzeti dalok. 6 óra: Harmonika hangverseny. 10 óra 50: A rádiózenekar hangversenye. **Breslau.** 7 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 40: Tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Katonazene, utána szórakoztató zene. **Leipzig.** 9 óra 15: Tánczene. **Laibach.** 6 óra: Gramofonzene. 8 óra: Operaelőadás. **Milánó.** 5 óra: Kávéházi zene. 7 óra 15: Tarka hangverseny. 8 óra 20: Könnyű zene. 9 óra: Operaelőadás. **München.** 8 óra 30: Szórakoztató zene. **Prága.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 20: Orgonahangver-

sény. **Róma.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra 5: Zenekari hangverseny. **Stuttgart.** 7 óra 45: Operett-részletek. 12 óra 30: Kamarazene. **Stockholm.** 7 óra 45: Zenekari hangverseny. 10 óra 15: Szórakoztató zene. **Toulouse.** 7 óra 15: Dalok. 7 óra 45: Tánczene. 9 óra: Katonazene. 9 óra 45: Hegedűhangverseny. 10 óra 30: Dalok. 11 óra: Hangverseny. 12 óra: Dalok. 12 óra 45: Jazz-band. **Varsó.** 7 óra 55: Gramofonzene. 8 óra 30: Román zene. 11 óra 10: Könnyű zene.

Közgazdaság

A VAGYONDEZSMA RÉMHIRÉRE MENEKÜL A TÖKE. A kormányválsággal kapcsolatosan az a hír terjedt el, hogy a válság megoldása után vagyondézmára kerül a sor. Ez a híresztelés olyan pánikot okozott, hogy számos tőkepenzes sietett nagy összegeket átutalni külföldre. A temesvári pénzügyintézetekben egyedül a hír szerint — negyven millió leit vették ki, vagy utaltak külföldre. Illetékes körökben nagy megütközéssel fogadták a vagyondézmáról szóló hírt és azt azonnal megcáfolták.

Nagy kedvezmények a budapesti nemzetközi vásáron. A budapesti nemzetközi vásár, melyet május 9—18. napjai között tartanak meg, minden eddigit meghaladóan új szenzációkat ígér. A vásárral egyidejűleg Vajdahunyad várában virágkiállítás lesz, ahol a legcsodásabb délszaki növényeket mutatják be. Külön kell megemlékezni a vásár által nyújtott rengeteg kedvezményről. Első helyen áll az utazási kedvezmény, amely május 4—25-ig terjedő időre a magyar vonalakon, a román vasutnál pedig május 12-től 24-ig a visszautazásnál érvényes ötven százalékos kedvezményt biztosít a vásárigazolvány tulajdonosainak. Nagyarányú a vízumkedvezmény is, május 4—18-ig terjedő időben a vízumot egyharmadára utólag lehet a vásár területén megváltani. Azonkívül a Dunán a magyar társaságok hajóin féláron lehet utazni. A vásár tartama alatt a magyarországi fürdők és üdülőhe-

lyek is kedvezményeket nyújtanak. A vásár által kibocsátott vásárigazolványhoz ez évben kedvezményeket tartalmazó füzet van mellékelve, amely utalványokat tartalmaz Budapest elsőrangú szórakozóhelyeihez. Ezek az utalványok 25—50 százalékos kedvezményeket biztosítanak. A vásárigazolványokra előjegyzést a Déli Hírlap kiadóhivatala is elfogad.

A temesvári utazó kereskedők egy süllete hétfő délelőtti hirdett közgyűlést nem tarthatta meg, mert a rendőrség az ünnepre való tekintettel nem adta meg az engedélyt. A közgyűlést a legközelebbi napokban tartják meg.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 309.25, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 168, hollandi forint 67.50, dinár 2.99, francia frank 6.59, olasz lira 8.82, cseh korona 4.99, német márka 40.07, osztrák schilling 23.66, magyar pengő 29.38, svájci frank 32.38, belga (60 helra frank) 23.45.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Április 14.) Leszámitolóbank 81.3, Kereskedelmi Bank 95, Angol-Magyar Bank 64, Magyar Hitel 58, Pesti Hazai 155, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 89.4, Rima 44.8, Salgó 34.1, Általános Köszén 485.5, Beocsini 156, Nasci 97, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 43, Magyar eukor 98, Déleukor 89.5, Egis —, Lipták —, Nóva 27.5, Temesvári Szesz 27, Temesvári Sör —.

Sport

Nemzetközi mérkőzések

élénkítették két napon át a bánági és erdélyi pályákat

A budapesti Nemzeti játszott két napon át Temesvárott a Ripensia ellen. Első napon 1:1 (1:0) volt az eredmény, hétfőn pedig 0:1 féldíj után 2:1-re a Ripensia győzött. Az eredmény nem fedi a két csapat erőviszonyát. A Nemzeti klasszissal volt jobb a Ripensianál. A Hungáriát verő Nemzeti győzőri passzjátéka, okos kiadásai, tervszerűen továbbított labdái igazolták, hogy jó futballt játszanak. A Ripensianál találmokra ment a labdaadás, kapkodó játék jellemezte a csapatot, amely egyáltalában nem volt méltó ellenfele a Nemzetinek. A Ripensia halvesora mintha nem is lett volna a pályán, csatársorában pedig nem volt összjáték. A közönség csalódottan távozott a

pályáról. A Ripensia 2:1 győzelmét a szerencsének és a megítélt tizenegyesnek köszönhette. Az egyetlen ember, aki kimagaslott a Ripensiaiban Ciolac volt. Temesvárott ezenkívül a következő mérkőzések folytak le. TMTE—Rapid 2:1 (0:0), Kinizsi—Gyapjuipar 1:0 (0:0), Banatul—Kadima 3:3 (1:2), TMTE—Kinizsi 2:1 (1:0), Rapid—Gyapjuipar 3:1 (0:0), Fratelia—Electrica 2:0 (0:0), Patria—Banatul 3:2 (2:1). Az Unio-pályán körmérkőzés volt és azon TMTE II—Juventus 2:0 (0:0), Vulturii—Unio 2:1 (2:1) győzelmet arattak.

Lugoson

is nemzetközi mérkőzés volt. Sevicic dr., a lugosi alkerület elnöke, lekötötte a budapesti Beszkárt,

amely komplett csapattal érkezett és mindkét nap nívós mérkőzés volt. Beszkárt—Vulturii 2:2 (1:0), Beszkárt—Lugos válogatott 4:1 (2:1).

Nagyváradon

nemzetközi mérkőzés keretében a budapesti Postás 6:2-re győzött a Crisana ellen, a Törekvéssel szemben pedig 1:1 eldöntetlen ért el.

Kolozsvárott

a Kispest 6:1-re győzte le a Haggi-bor—KAC kombináltat, hétfőn pedig a Románia—KAC kombinált ellen 3:3 eldöntetlen ért el.

Marosvásárhelyen

az FTC amatőralakulat 1:0-ra győzött a Mures ellen.

Aradon

a budapesti Bohn SC játszott a Gloriával 2:1 (0:1) eredménnyel a Gloria javára, másnap a vendégcsapat az AMTE-t verte meg 8:2 (2:1) arányban.

Budapesten

a Magyarország—Svájc európai kupamérkőzést 2:2 féldíj után a magyarok 6:2 arányban nyerték meg. A magyar csapat a győzelmével az európai kupában az első helyre került. A közönség vállaira emelve vitte ki a temesvári Tanczer-t, aki a mérkőzés hőse volt. Az ő leadásából három gól született meg, egy gólt ő rugott.

Bécsben

az osztrák válogatott kemény harc után 2:1 (2:1)-re győzött a cseh válogatott ellen ugyancsak európai kupamérkőzés keretében.

A temesvári TAC Maltában túrázó csapata két kitűnő sikert ért el. A messze idegenben játszó zöld-fehérek Maltában a kiváló angol legénység ellen 0:0, másnap pedig 3:3 eldöntetlen eredményt értek el. Az angol hatóságok szeretetteljes fogadtatásban részesítették a temesvári fiukat és egy harmadik meccsre is lekötötték őket. Tegnap a túrázó TAC-csapatból levelezőlapot hozott a posta Tripoliszból. Meleg szeretetüket küldik a temesváriaknak.

Mozi

Ofelsége parancsol

A Forum új hangosfilm slágere

Állandóan zsúfolt házak mellett vetíti a Forum mozgó legújabb slágerét, az Ofelsége parancsol című hangosfilm operettet. A királyi udvar romantikus levegőjében játszódik le a darab és abban Nagy Katónak, a Szabadkáról elszármazott filmdivának nyílik alkalmja tökéletes alakításra. Nagy Kató egyszerre a legkitűnőbb mozzinésznök sorába emelkedett. Partnere Villy Fritsch, akinek alakítása méltóan párosul Nagy Kató művészetével, öntudatos játékával. A filmpoerettet kacagató epizódok tarkítják és briliáns alakítást látunk az udvari és a rendőrminiszter megismerésében. A Forum új slágerének sikerét misem jellemzi jobban, mint az a nyiltszíni taps, amely a film minden előadása alkalmával az egyes jelenetknél frenetikus erővel robban ki. A rendezés kifogástalan.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A forróvérű város. (Éneklő és beszélő film.)

Forum mozi: Ofelsége parancsol. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Ezer szó németül. (Beszélő film.)

Próbihirdetések

Alkalmazás

Olesó férfi fehérmű

varrónót házba keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (970)

Tanuló fiu

fizetéssel felvétetik. Klein kárpitos és díszítő. I., Lonovics-u. 4. (1005)

Szobaleány

tisztes, szorgalmas, éves bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. (1008)

Állást keres

Önálló házvezetésre

nagyobb családnak vagy szanatóriumba dietikus és magyar főzéssel vállalkozom. Horváthné, Petőfi-utca 4. (990)

Bejáró szakácsnő

azonnalra állást keres. II., Andrásy-ut 16, házmesternél. (1002)

Mindenes bejárónő

azonnalra állást keres. II., Andrásy-ut 16, házmesternél. (1003)

Mindenes bejárónő

azonnalra állást keres. II., Andrásy-ut 16, házmesternél. (1004)

Adás-vétel

Konyha butort

kifogástalan, jó állapotban sürgősen olesó áron megvételre keresek. Cím a kiadóban. (989)

Butorok

keményfahálószobák 12.000 lejtől, tenyőfahálószobák 5500 lejtől, valamint egyes butordarabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél

kapnátok. Gyárvaros, 2. villamos végállomás. Bejárat Építőudvar-utca.

Butorok olcsó kiárusítása

helyszüke miatt Győrffi Testvéreknél, Gyárvaros, Rákásy-ut 4. (732)

Egy emeleti modern épület

meghosszabbított Helvét-utcaiban, villany és vízvezeték, 250 négyzetű kert, 10 évi házadó mentesség és évi 65.000 lei jövedelemmel azonnal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál, III., Hebe-utca 11. (958)

Vendéglőmet italmérséssel

azonnalra átadnám. Érdeklődni tulajdonosnál, Mehala, Petrovaszela-utca 30. (981)

Eladó

egy nagy kártoló-gép, egy Singer varrógép, bőrvarráshoz alkalmas, kárpitos részére. Érdeklődni lehet Schlibák Vikornán, a Gyárvarosi Társaság körben. (1920)

Zongora

rövid fekete keresztthoros bécsi gyártmány eladó. II., Rákási-ut 66. (1010)

Lakás

Kiadó

májusra ötszobás családi ház tennispálya területtel, egy háromszobás össi komfortos verandás utcai lakás. Ugyanezen házak, földek eladók. III., Hatyu-utca 6. (887)

Két szobás

lakás, irodának is alkalmas, azonnalra kiadó. Bővebbet Kocsenyai vendéglő, Belváros. (998)

Különbejáratu

butorozott szoba teljes ellátással és fürdőszobahasználattal, 2 férfi részére május 1-re kiadó. IV., Bonnázu. 6, földszint 28. (1007)

3-4 szobás modern

lakást keresek május 1-ére. Családi ház előnyben. Fehér Olga hirdetési iroda. III., Dózsa-utca 3. Telefon 1900. (672)

AZ ŐSDIÁK

Irtá: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HÍRLAP REGÉNYE

84. folytatás

A második levélnél forróság öntötte el. Mert Péry Piri irta a levelet.

Az ismerős keskeny vonásokra oly zavar rohanta meg s olyan édes bódulásba esett, hogy hirtelen föl sem merte bontani. Nagy eseménye volt életének ez a levél! Hiszen igaz, hogy Péry Piri öt-hatizben irt már neki, csak hogy azok levelező lapok voltak egytől-egyig s azonfelül volt rá gondja a kislánynak, hogy — óvatosságból — másokkal is aláírassa a lapot. Most azonban levél jött tőle. Bizonyára az első, amelyet idegen fiatalemberhez irt tizenhétstendős életében.

Remegve bontotta föl s a megszólítást kereste mindenekekött:

„Kedves Sanyi!”

— A keresztnevemen szólít, — suttogta maga elé bizsergő fejjel, pedig a valóságban jobban szeretne volna, ha felívolthet irtózatos boldogságában.

Péry Piri egy csomó semmisséget hordott össze a levélben, mint a tizenhétstendős kisasszonyok általában. Hogy megvannak csöndben, hogy gyakran megemlékeznek a távoli és kedves ismerősökről, hogy Iharoson tavasz van már, hetek óta rejtelmesen zsong az erdő és hogy ilyenkor az ember akaratlanul is elvágyakozik ismeretlen messzeségek felé. Csak a vége felé tért ki a tulajdonképpeni tartalomra s itt évődni próbált. „Bizonyára értesült már a nevezetes családi eseményről! Eszerint az a helyzet, hogy mindnyájan várjuk komámuram! Mertha egymagamban kellené viz alá tartanom a csöppseget, úgy érezném majd magamat, mint ha petrezselymet árulnék a bálban! Ha nem tartana komolytalannak, azt is írhatnám, hogy hiszem, nem hagy válasz nélkül! A remélt viszontlátásig sokszor üdvözli friss komaasszonya: Piri!”

Felkiáltójel, felkiáltójel minden mondat után... Ifjuság! Ifjuság! Mudrony Sándor, ahogy elolvasta a levelet, képtelen volt munkához látni. Édes érzések szorongatták szíven, meghatódott s nem tudott mit szólni. Mert úgy érezte, hogyha van Isten, (már pedig ez holtbizonyos!), három esztendő múlva senki-más nem lehet a felesége, csak Péry Piri.

A levelet zsebébe csuszította óvatosan s csak ekkor vette elő felgyült postájából azt az értesítést, mely az egyetlen komor színt jelentette ezuttal.

Katonai-behívója volt. Pár hét múlva sor alá kellett jelentkeznie a Laborepartí városkában.

A katonáskodástól nem félt ugyan, de erre az értesítésre mégis lecsuklott a feje.

Mit félt volna? Hiszen katonának kell menni minden arravaló legénynek: gazdagnak és szegénynek. Aztán katonaviselt egyén volt apai és anyai-ágon valamennyi őse, akik büszkén hivalkodtak ezzel a voltukkal s esztendeik mulásával csak azt sajnálták szívből, hogy örökre vége annak a szép időnek, amikor Ferenc József maga is meg-

jelent a nagymanőveren. Dombon volt Ferenc József, almásderesen ült nagypeckesen, ők pedig lihegtek, mint a kutyák... Hej, kár a vitézi-élet mulásáért! S Mudrony Sándornak mégis leesett a feje... Mert messzire, igen messzire készült önkéntesnek arra az egy esztendőre: Tirol havasainak világába. Tirol havasai oly messze vannak pedig, hogy onnét nem lehetett hazajönni tizenkét kis hónapnál előbb...

Alig várta, hogy tul- legyen az azesti szerkesztőségi-munkán s nyomban sietett haza. Vendéglőbe sem ment a kartársakkal, ami más esteiken gyakori szokása volt, hanem hideg vacsorát vásárolt s úgy gondolta, hogy megkínálja vele Drabant Pétert is, aki nem volt a régi cinikus többé. Ellenkezően: nagyon is hozzámelegedett s késő esteiken nemegyszer intim csevegésbe bocsátkozott Mudrony Sándorral. Elbeszélgettek sok-minderről ezeken az esteiken, csupán azt az egy pontot illetően burkolózott visszautasító hallgatásba Drabant: miért fejt ki minden iskolai-év elején oly bőszió flancot, amikor tudnia kellene jól, hogy előbb-utóbb el fog nyaklani s akkor olyan kollégái szamaritánizmusa menti meg csak az éhhaláltól, akire szeptember hó napjaiban rá sem nézett. Etekintetben Drabant Péter nemcsak hogy nem volt hajlandó nyilatkozni, de még annyira sem ment, hogy egyetlen szót vakkantott volna.

Ezen az estén azonban nem volt odahaza Drabant Péter. Mint később kiderült, a Reviczky-téren össze talált botlani Bery Jánossal, a huszonnégy pár versenycipőt birtokló futóbajnokkal, aki meghívta őt a budapesti egyetemi atletikai klubnak, a BEAC-nak vacsorájára. Mivel potyára volt kilátás, Drabant Péter rögtön esatlakozott hozzá s be is evett alaposan. Dupla porciót pedig.

Mudrony Sándor kapkodva vacsorázott meg, mert a három érintett értesítés csaknem kiforgatta magából. Vacsora után tüstént nekifeküdt, hogy elintézzze az nevezetes három kérdést.

Mindenekelőtt a sorozásra szóló katona-behívót tette el óvatosan a zsebtárcájába. Afelől semmi kétsége sem lehetett, hogy be fogják venni a sorozáson. Jólleső izgalom fogta el, ha arragondolt, hogy október elsején — Ferenc József egyetlen intésére — megindulnak a legények fél-Európa területén s nehéz bucsuzkodó nótákat jajgatva vonulnak be majd zöld katonaládikáikkal a távoli kaszárnyákba. De senki olyan messzire nem fog menni a regruták közül, mint ő, amikor nem áll meg a monarhia délnyugati csücskéig, amely Svájc szegletében vonul meg valahol. S álló-esztendőig nem fogja látni azontul hazája képét.

Akkor — a cernán-sipoligató gáz lámpa alatt — levélpapiroost terített ki maga elé, hogy válaszoljon komájának, Szikora Miskának, az érchangu kántornak Iharoson. Természetesen költeményben, ami leg-

alább másfélórát rabolt el az estéből, ez azonban nem számított uttal. Így kezdődött:

Kit soha meg nem hat szegény nőd sikolya:

Hogy vagy édes komám,

Michael Szikora?

Egyik sor a másik alá akasztott fürgécskén. Mudrony Sándor azon-volt, hogy minél könnyedebben s elegánciával fejezze ki magát, hogy fölünyes maradjon, miközben az alexandrinus-formában szerzett episztdla révén tudtára adta Szikora Mihálynak, hogy három-négy héten belül sorozóbizottság elé kell a legények elejével s akkor visszajövet Iharoson is kiszáll a kereketlőnek végette, értesítvén egyben egyetlen kitartó komáját, hogy levelet hozott neki a posta „attól a cigányarcu kis erdészlánytól is, akire csak álmai-álmaiban merészelt gondolni, de sohasem tola közelebb érzések között.

Akkor nekilátott, hogy kicsoduló szívvel válaszoljon az erdész kisasszonynak is. Tentába mártott tollát, sóhajtott egy szerelmentő bánatosat s leirta a megszólítást:

„Lelkem, Pirike!”

Megállt keveset, elnézegette a megszólítást s így szóló magához: — Vajjon mit szól majd rá!

Vigyázott, hogy tiszteletlennek ne tűnhesék föl s bizonyos korlátokon belül fesztellenül mondogott neki szépeket. Mindazáltal e követelt annyi vakmerőséget, hogy megkérte: ha már utánalesznek keresztdelői-szertartásnak, engedje meg, hogy kezteskölhasson nekik. Ezt elvégre megkövetelheti a komaasszonyától. S végül odairta még: „Melesleg vagyok bátor esatoló egy háromstrófás verset is, általván magamat a dőre bittel, hogy nem fogadja érzéketlenül. Kezécsokolja örök hive: Mudrony Sándor író és hírlapíró.”

(Folyt. köv.)

Különféle

E. Márton speciális kalapjavító műhelye vállalja férfi file és szal makalapok szakszerű javítását. Dívatkalapok nagy választékban. Jutányos árak. IV., Kossuth Lajos-ut 3. (Kobelt mellett) (956)

Keresek

társnak perfekt szabásnőt férfiszalonomba. Leveleket „Kevés tőke” jellegű a kiadóba kérek. (1006)

Magánkölcseint keresek

250—300.000 leit betáblázásra elst helyen. Molnár, Mühle Vilmos-u. 20. (1009)

Elveszett

április 14-én, d. u. fél 4—5 óra között Temesvár—vojtéki országuton 2 drb. Oappel 26×4 es komplett autókerek. Megtalálója 1000 lei jutalom ellenében gátajai gyógyszerárban adja le (1011)

Nagy raktár modern cserépkályhákban, kandallókban és tárkárkötőhelyekben, Minden színben és kiviteben, elsőrendű anyagból, bámulatos olesó áron as 1898. évben alapított cserépkályhagyártó cégnek,

PLESZ JANOS FIAI
Mehala, Str. Otleteni 18

(Wlassits-utca, új gyár a sarkon tul, Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhaátrakások és javítások pontosan és gyorsan eszközöltemek.